

DEURES D'ESTIU

LLENGUA

CATALANA

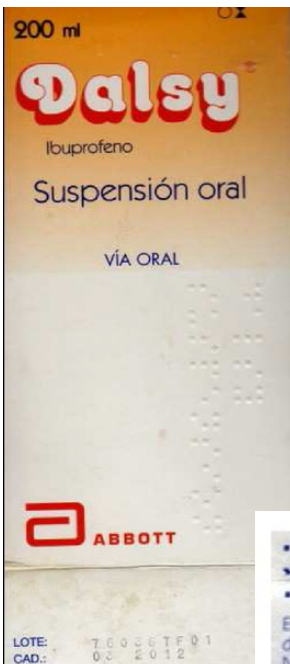
NOM: .....

COMPRENSIONS LECTORES

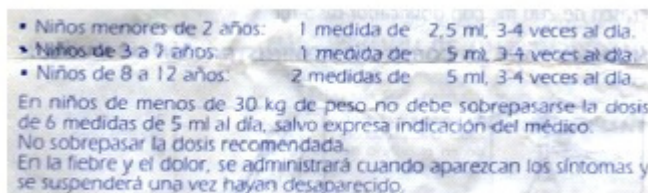
A. COMPRESIÓ LECTORA 1: Observa i respon.

1. Quin és el número premiat en aquest sorteig?
Quina sèrie? Quina fracció?
2. Quin dia s'ha fet el sorteig?
3. Quant ha costat aquest dècim? Si pagues amb un bitllet de 20 euros, quants diners t'han de retornar?
4. A quina administració de loteria s'ha comprat?
5. Si volguessis comprar un altre dècim a aquesta Administració, a quina adreça hauries d'anar?
6. A quina província pertany aquesta ciutat? I a quina Comunitat Autònoma?
7. Si volguessis comprar 45 dècims, quants diners et gastaries?

1. Com es diu el medicament de la fotografia?
2. Quina edat és l'adequada per prendre aquest medicament?
3. És una injecció o és un xarop? Com ho saps?
4. Quan caduca?
5. De quin laboratori és?
6. Quina quantitat hi ha al pot?

B. COMPRENSIÓ LECTORA 2:Llegeix i respon.

L'ASSEMBLEA DELS ASES

Queixosos els ases de la desconsideració en què se'ls tenia, i sobretot, perquè l'home els pegava tant, tractaren de buscar un mitjà per millorar la seva condició social; i van fer una gran reunió els més entenimentats i savis de l'espècie. Després de llargues discussions, van creure que el millor que podien fer era elevar un memorial de greuges al rei exposant-li els seus desigs. Però, pres l'acord, el que fou difícil va ser trobar qui redactés el document, perquè cap dels reunits no sabia de lletra ni tenia coneixement que en sabés cap altre dels ases coneguts. L'afer hauria estat aviat resolt encarregant la redacció del document a algun altre animal, però van considerar que fora un desprestigi per a l'espècie haver de recórrer a elements no interessats en l'afer. Fetes llargues investigacions, van saber d'un vell ruc que sabia de lletra, i li fou encarregat per l'assemblea el dictat del memorial. El vell ruc redactor del document va escollir com a paper una fulla de col, substància prou tova per poder-hi deixar marcada l'empremta de la seva pota, que féu servir de ploma. Dictat el memorial, fou conferit l'encàrrec d'elevar-lo fins al reia un vell ase que durant la discussió havia donat proves de molt de seny i de tenir una visió molt clara de l'afer. I el vell ruc emprengué el camí del palau reial. Però, com que era jai i xacrós, aviat es va cansar i no se sentí amb prou forces per dur a cap la seva comesa. En el poble on es trobava quan les forces li fallaren buscà un ruquet jove i eixerit, i li traspasà l'encàrrec amb la recomanació molt reiterada que posés tot el mirament possible en la seva comesa, perquè d'ell podia dependre la sort de l'espècie. El ruquet acceptà l'encàrrec i emprengué el camí del palau del rei. Però heus aquí que de tant caminar agafà gana i com que no trobà res per menjar, sense pensar-s'hi gaire es menjà la fulla de col i amb ella el memorial. De seguida s'adonà que en trobar-se davant del rei no sabia pas què hauria de dir-li perquè gairebé ni sabia de què es tractava ni, que és cas!, parlar tan bé com la fulla de col s'explicava. I decidí presentar-se a l'assemblea i explicar el que li havia passat. La sorpresa dels reunits fou tan gran que no saberen sinó llançar un gran crit d'admiració i tots feren un llarg «Aaaaaahhhh!», que encara repeteixen els ases quan bramen, perquè tot i els molts d'anys que han passat des que es donà el cas que hem explicat encara els dura la sorpresa.

LLENGUA CATALANA 5è

1.- Contesta les preguntes:

- a) De què estaven queixosos els ases?
- b) Què van decidir fer?
- c) Quin tipus de fulla van escollir per escriure el document?
- d) Qui va escriure el document?

2.- Escriu situacions en les quals creus que és necessari fer una assemblea.

3.- Opina:

- Creus que gràcies a la seva actuació, els ases van aconseguir una millor consideració social?

Per què?

- Quan el ruquet va decidir menjar-se la fulla de col, va prendre una decisió intel·ligent? Per què?

4.- Ratlla la paraula de cada grup que no vol dir el mateix que les altres:

vell	ase	encàrrec	admiració
jai	ruc	comensal	sorpresa
ancià	cavall	missió	esbalaïment
avi	somer	feina	resplendor
jove	burro	comesa	atordiment

LLENGUA CATALANA 5è LÈXIC, GRAMÀTICA I ORTOGRAFIA

1.- Escriu el plural de les següents paraules.

examen	____	conill	____	país	____
pluja	____	despatx	____	camió	____
gas	____	fotògraf	____	gos	____
milió	____	bacallà	____	cinturó	____
nas	____	desig	____	pastís	____

2.- Completa aquestes taules amb cinc noms en cada columna:

INDIVIDUALS	COL·LECTIUS

PROPIS	COMUNS

3.- Escriu el , la o l' davant dels mots següents:

___ exemple	___ eme	___ una de la nit	___ entrepà
___ instrument	___ indústria	___ ira	___ ull
___ hámster*	___ humitat	___ impertinència	___ iogurt
___ OTAN	___ 11	___ hiat	___ anormalitat
___ investigació	___ hiena	___ enveja	___ història
___ invent	___ any	___ aixeta	___ higiene
___ unitat	___ aire	___ cassola	___ Imma
___ Haia	___ humor	___ agulla	___ ibèrica
___ abric	___ opinió	___ idealisme	___ idea
___ agost	___ Isabel	___ íntima	___ il·luminat
___ amistat	___ ou	___ unglà	___ humanitat
___ imatge	___ hulla	___ unça	___ ilíada
___ uniforme	___ ianqui	___ urna	___ ullada
___ ostra	___ última	___ italiana	___ hospitalització
___ úlcera	___ iglú	___ Irene	___ huitanta

LLENGUA CATALANA 5è

4.- Forma el femení dels següents noms:

noi:	oncle:
mestre:	alcalde:
amic:	gall:
advocat:	actor:
psiquiatre:	cavall:

5.- Completa amb els articles i les preposicions, fent o no contracció, que calgui:

- a) Vés ..... banc ..... diners.
- b) No li donis tabac.....iaio.
- c) El preu .... petroli està ..... núvols.
- d) Regalem la roba usada ..... necessitats.
- e) Les claus ..... pis estan rovellades.
- f) ..... estiu, tot el món viu.
- g) Pugeu ..... segon pis?
- h) Dormirem ..... hotel ..... port.
- i) Comenta les notícies ..... diari ..... amics.
- j) No vagis ..... mig ..... carrer.
- k) Anirem ..... institut ..... orla.
- l) Els anuncis .....diaris són poc cridaners.

6.- Busca al diccionari les paraules següents, a continuació, escriu una oració amb cadascuna d'aquestes paraules:

fetillera, pitonissa, centaure, fonendoscopi i menjadora.

.....

.....

.....

.....

.....

LLENGUA CATALANA 5è

11.- Separa les paraules per síl·labes i encercla tots els diftongs que trobis:

babau:	guant:
ciència:	deures:
museu:	violeta:
cofoi:	llauna:
diari:	idea:

12.- Digues què són les paraules assenyalades: nom, verb o adjectiu.

- La meva cosina viu a cas dels meus avis.
- Em compraré un cotxe nou de color vermell.
- A la meva escola hi ha uns fulls ratllats molt bonics.
- En aquesta mercat comprarem pomes i bledes.
- Si cantes aquesta cançó em posaré molt contenta.

13.- Classifica els següents verbs al quadre segons la conjugació a la qual pertanyin:

expresseu, saltarem, riure, volava, passaria, servia, seré, tenir, classifico, collia, romandre, pensarà, escriu, imaginava, pintaràs, mirava, jugo, bullia, camines, faria.

1ª conjugació	2ª conjugació	3ª conjugació

14.- Analitza les següents oracions. Assenjala el subjecte, el predicat i encercla els nuclis.

Un raig ha provocat un gran incendi al bosc de Santa Rita.

La claror de la lluna il·luminava la l'amagatall del llop.

En Miquel i l'Elisabet van guanyar el concurs de pesca.

Un amic de la Carme ha aconseguit pujar a l'Everest .

Sempre fa el mateix, la Carme!

LLENGUA CATALANA 5è

15.- Digues si les següents oracions són impersonals (I) o tenen subjecte el·líptic (E).

- Fa molt bon temps per anar a la platja. _____
- Menjarem patates fregides amb pollastre. _____
- Hi ha caramels a la sala d'espera. _____
- Salta i canta al jardí de l'àvia. _____
- Portaran un pastís per l'àvia. _____
- Demà plourà molt. _____

16.- Subratlla els complements del nom que trobis (recorda que pot ser un adjectiu, un grup de paraules o una oració).

- Els plasts metàl·lics són moderns.
- Les coques amb pinyons s'han acabat.
- La dona que ven els globus és molt bonica..
- El cotxe que està al carrer del costat és meu.
- El quadern de ratlles que hi ha al menjador està trencat.
- La cistella daurada està plena de pomes.

17.- Escribe tres frases fetes que coneguis:

.....

.....

.....

18.- Escribe les normes d'accentuació.

LLENGUA CATALANA 5è

19.- Separa les següents paraules per síl·labes, digues si són agudes, planes o esdrúixoles i accentua-les si cal:

musica: ..... historia: .....
 fosca: ..... roser: .....
 tipic: ..... secretari: .....
 rao: ..... formula: .....
 examen: ..... victorios: .....
 cami: ..... mico: .....
 sil·laba: ..... frances: .....
 tranquil: ..... examens: .....
 bestia: ..... boníssim: .....
 magia: ..... atencio: .....

20.- Accentua, si cal, aquestes paraules:

frances	mirall	país	silencios	prim
dema	cosí	bestiesa	aerodrom	físic
paquet	duana	telefon	personatges	viatge
animal	Liban	erem	avia	mirall

21.- Assenyal de les següents paraules totes les vocals neutres que trobis. Assenyal-hi, també, la lletra O àtona que trobis a cadascuna.

finestra	solet	rondinar	capa	gaire
jersei	cabàs	gossos	matalàs	poma
rondinaire	ofertes	tonyina	prestatge	olives
trossos	paperera	nombrosos	pensar	cara

22.- Completa les paraules amb les lletres que falten (B o V):

* tam _ or   * en _ eja   *can_i   *to_a   * con _ idat   * cam _ ra
 * canta _ a   *sa_ó   *_om_eta   * em _ ar _ ussament

23.- Escriu aquestes paraules amb una H quan calgui:

.....orari	.....ivernacle	.....istoriador	po.....eta
ad.....esiu	.....armonia	.....escolar	.....orari
tot.....om	.....umor	.....avui	.....umitat
ex.....ibir	ales.....ores	.....erbívor	ve.....icle

24.- Completa aquestes paraules amb X o IX / TX o IG:

re....a	ra.....	fi....ació	...umet	ca...eta	plan....ar
ta....i	de....ava	ma....	despa.....	...eringada	bo.....
e....amen	e....istència	....iclet	escabe.....	bru....ot	dibu....ar
engan....ar	trin....ar	e....ercici	e....plicació	madu....ot	me.....a

25.- Completa aquestes paraules amb G o J / TJ o TG:

pa.....e	in....ecció	.....eure	mare....ar	...eneral	.....eroglífic	mi.....ó
me.....e	ob....ecte	mi.....es	e....ipci	pla.....es	vi....ilar	passe....ar
pro....ecte	....ersej	.....erani	àn....el	ma....estat	corre.....a	fe.....e

26.- Escriu el nom d'aquests dibuixos en el grup corresponent:

R suau	R forta

DICTATS

Quan facis el dictat, cal que primer el llegeixis un parell de vegades. Després el pare o la mare te'l poden dictar. Si ho prefereixes, pots fer un enregistrament on tu mateix/a llegeixis prèviament el dictat.

Dictat 1:

A qualsevol ciutat del món és força habitual veure parets pintades, autobusos i fins i tot vagons de tren, pintats amb motius ben diversos. De vegades aquests grafitos són simples guixots, d'altres són pintures més elaborades amb força riquesa de colors i imatges. Es poden considerar un acte vandàlic o una forma d'expressió artística?

Dictat 2:

Feia molta calor i a la gran aula on realitzaven els exàmens escrits de màgia encara més. Els havien donat unes plomes d'oca noves, amb un encanteri perquè no copiessin. També tenien exàmens pràctics. El professor els va cridar un per un a l'aula per veure si aconseguien fer que una pinya tropical ballés claqué per l'escriptori.

Dictat 3:

A la terrassa de l'àvia hi ha un munt de plantes i flors. Cada dia, quan es lleva omple la regadora i les rega totes, els treu les fulles seques, mira que no hi hagi cap cuc o llimac que es mengi els brots tendres i els parla una estoneta. Potser els agrada el que els explica l'àvia i per això creixen més maques que les del meu balcó.

Dictat 4:

Entre una espessor d'arbres es veia una casa. Una casa fora poble, aïllada, voltada d'una gran extensió de terreny llis com el palmell de la mà. A l davant tenia un jardí ple de tulipes, i de rosers amb les primeres roses del mes de juny. Els arbres eren til·lers. Ran de reixa hi havia un mur amb flors roses i vermelles.

LLENGUA CATALANA 5è

Dictat 1:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Faltes d'ortografia (copiar 5 vegades cadascuna):

Dictat 2:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Faltes d'ortografia (copiar 5 vegades cadascuna):

Dictat 3:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Faltes d'ortografia (copiar 5 vegades cadascuna):

Dictat 4:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Faltes d'ortografia (copiar 5 vegades cadascuna):

**2.- Observa la imatge d'un paisatge i redacta una descripció d'aquest.
(Pots aconseguir la imatge d'un retall d'una revista, imprès,..)**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

